

КИЇВСЬКИЙ СТОЛИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Факультет романо-германської філології

ПРОГРАМА АТЕСТАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ

спеціальність: 035 Філологія
спеціалізація: 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша - англійська
освітня програма: 035.041.03 «Переклад (англійська мова)»
рівень вищої освіти: другий (магістерський)

ЗАТВЕРДЖЕНО
на засіданні Вченої ради Факультету
романо-германської філології
протокол № 9 від 15.10.2024 р.
Голова Вченої Ради

Валентина ЯКУБА

РОЗГЛЯНУТО
на засіданні кафедри
лінгвістики та перекладу
протокол № 9 від 01.10.2024 р.
Завідувач кафедри

Андрій КОЗАЧУК

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програма атестаційного екзамену призначена для студентів, які закінчують Київський столичний університет імені Бориса Грінченка за очною формою навчання зі спеціальності «Філологія», за спеціалізацією «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська», освітня програма «Переклад (англійська мова)».

Атестаційний екзамен має на меті визначення готовності студентів здійснювати професійні функції перекладача з англійської мови на українську та з української на англійську. В межах цього екзамену перевіряється й оцінюється науково-теоретична та практична підготовка майбутніх фахівців з двостороннього перекладу, які передбачають сформованість комунікативних умінь та перекладацьких навичок, необхідних перекладачеві у його професійній діяльності.

До складання атестаційного екзамену допускаються студенти, які виконали усі вимоги вибіркової частини навчального плану з курсів Стратегії усного й письмового перекладу, Сучасні ІКТ в перекладі, Лінгвістичні перекладацькі студії, Наукова англійська мова і переклад.

Атестаційний екзамен проводиться англійською (фаховою мовою, що вивчається) та українською мовою. Для проведення атестаційного екзамену організовується атестаційна комісія у складі голови та екзаменаторів (членів) комісії. Комісія створюється щорічно наказом ректора і діє протягом календарного року.

ВИМОГИ ДО СТУДЕНТІВ НА АТЕСТАЦІЙНОМУ ЕКЗАМЕНІ

Атестаційний екзамен передбачає перевірку та оцінку сформованості у студентів комунікативної, соціокультурної та професійної компетенції, наявності у студентів знань з перекладу та вмій реалізовувати ці знання в майбутній професійній діяльності.

Перевіряється сформованість таких компетентностей: ЗК- 1,2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12; ФК-1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12.

Встановлюється досягнення таких програмних результатів навчання: ПРН- 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20.

На екзамені студенти повинні продемонструвати:

- володіння практичними навичками перекладу з англійської мови українською і навпаки;
- знання сучасних підходів до аналізу тексту і дискурсу; вміння аналізувати та перекладати тексти різної стилістичної спрямованості англійською мовою та навпаки;
- уміння творчо і критично осмислювати філологічну інформацію для вирішення практичних завдань у сфері професійної діяльності - перекладу;

- здатність реалізувати комунікативну компетенцію, тобто володіння способами формулювання думок відповідною мовою, способами реалізації мовної норми в різних видах мовленнєвої діяльності;
- уміння та навички використовувати базовий словник в обсязі програмних вимог (близько 4500 лексичних одиниць) та вживати їх в усній формі в рецептивних та продуктивних видах мовленнєвої діяльності;
- володіння професійними перекладацькими вміннями: під час відтворення тексту-оригіналу засобами іншої мови уникати буквалізмів та довільного перекладу, долати неперекладність певних граматичних категорій, конструкцій, слів-реалій, усталених словосполучень та ідіом;
- здатність реалізувати здобуті знання, сформовані професійні навички та вміння під час перекладацької діяльності.

СТРУКТУРА АТЕСТАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ

Атестаційний екзамен складається усно та проводиться відповідно до розкладу екзаменів. Цей екзамен включає такі кваліфікаційні завдання:

1. Переклад з аркушу англomовної статті на українську мову;
2. Переклад з аркушу українomовної статті на англійську мову;
3. Аудіовізуальний переклад медіа текстів та інформаційних повідомлень з англійської на українську мову;
4. Аудіовізуальний переклад медіа текстів та інформаційних повідомлень з української на англійську мову.

Для виконання завдань попередньо використовуються білети із чіткими формулюваннями завдань, а також додатково виготовляються матеріали, із роздрукованими та записаними текстами на переклад. Вибір білетів здійснюється випадковим чином, матеріали не повторюються протягом одного екзаменаційного дня.

ЗМІСТ І ВИМОГИ ДО ЗАВДАНЬ НА АТЕСТАЦІЙНОМУ ЕКЗАМЕНІ

Кваліфікаційні завдання

1-2. Переклад з аркушу англomовної статті соціально-політичної та економічної спрямованості українською мовою і навпаки.

Обсяг тексту – до 800 знаків кожен текст.

Час, що надається для підготовки перших двох завдань – до 7 хвилин.

Переклад з аркушу передбачає відтворення англomовної статті засобами української мови зі збереженням її основного змісту та відтворення українomовної статті засобами англійської мови. Під час виконання цього завдання студенти повинні продемонструвати знання лексичного матеріалу, набуті протягом вивчення таких модульних тем:

1. Міжнародні організації та їх роль у сучасному світі:
- міжнародні контакти України;

- роль суспільних міжнародних організацій у визначенні сучасних стандартів в різних сферах діяльності;

- діяльність суспільних організації у подоланні глобальних кліматичних змін та захисті навколишнього середовища.

2. Економічні відносини у суспільстві:

- глобалізація у сучасному світі;

- міжнародна торгівля;

- брендуння сучасного бізнесу та завоювання нових ринків збуту;

- менеджмент та людські ресурси.

3. Інновації та світовий прогрес:

- міжнародні наукові дослідження та спільні наукові проєкти у різних сферах глобального суспільства;

- сучасні технології і сталий розвиток;

- глобальний розвиток: успіх і виклики;

- здоров'я населення планети і прогресивні технології;

- цифровізація всіх сфер життя, ШІ та роботизація.

4. Міжнародні суспільно-культурні відносини:

- глобалізація культури та роль автентичності культур в глобальному суспільстві;

- мистецтво як інструмент спілкування в сучасному світі;

- стиль і спосіб життя в мультикультурному суспільстві;

- медійна комунікація як спосіб взаєморозуміння в сучасному глобальному світі.

3-4. Аудіовізуальний переклад медіа текстів та інформаційних повідомлень з англійської на українську мову та з української на англійську мову.

Обсяг медіа тексту (інформаційного повідомлення) – 1 хвилина демонстраційного часу.

Переклад медіа текстів та інформаційних повідомлень передбачає відтворення англійськомовного відео засобами української мови зі збереженням її основного змісту та, за необхідності, адаптації до українськомовного середовища. Під час виконання цього завдання студенти повинні продемонструвати знання стратегій і технік усного перекладу та вміння усного послідовного перекладу медіа текстів.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

При виставленні оцінки враховується якість виконання практичних завдань студентом визначених в екзаменаційному білеті; мовна, комунікативна, лінгвокраїнознавча та перекладацька компетенція та рівень володіння різними методами, стратегіями та техніками усного перекладу. Оцінювання усних відповідей здійснюється відповідно до екзаменаційних вимог.

Члени екзаменаційної комісії ведуть протокол усної відповіді студента, де відмічають недосконалості, огріхи й помилки кожного студента, при цьому не

переривають плавної відповіді і не втручаються в переклад посеред виконання одного завдання. У разі потреби, усі уточнення й роз'яснення вимагаються після завершення роботи над матеріалом одного питання екзаменаційного білета. Екзаменаційна комісія проводить серію питань до студента після отримання відповіді й опрацювання одного тексту.

Критерії комплексної оцінки за результатами екзамену

При виставленні підсумкової оцінки за кваліфікаційний екзамен усі складові питання вважаються рівноцінними. Кожен вид роботи оцінюється за шкалою ECTS («A», «B», «C», «D», «E», «F»). Кількість балів за кваліфікаційний екзамен обчислюється як середнє арифметичне з усіх отриманих балів.

Підсумкова кількість балів (max – 100)	Рейтинг ECTS	Критерії оцінювання
90-100	A	Відмінно – високий рівень знань (умінь) / виконання, з можливими незначними недоліками (помилками). Студент, який продемонстрував всебічні, систематичні й глибокі знання програмового матеріалу, вільно володіє спеціальною методикою усного перекладу, творчо і критично осмислює філологічну інформацію для вирішення практичних завдань у сфері професійної діяльності – перекладу, спілкується основною іноземною мовою для здійснення професійної і міжособистісної комунікації; аналізує та продукує тексти різної стилістичної спрямованості іноземною мовою; відтворює тексти українською та іноземною мовами, правильно застосовує теоретичні знання з усіх фахових дисциплін для розв'язання практичних завдань.
82-89	B	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь)/виконання, без суттєвих (грубих) помилок. Відповідь демонструє всебічні, систематичні й глибокі знання програмового матеріалу, вільне володіння основною іноземною мовою; вміння аналізувати тексти різної стилістичної спрямованості іноземною мовою; застосування різної термінології для відтворення текстів українською та іноземною мовами, вміло застосовуються теоретичні знання з

		<p>фахових дисциплін для розв'язання практичних завдань; припускається 1-2 неточності у перекладі, які не призводять до зміни основного змісту тексту, що перекладається.</p>
75-81	С	<p>Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь)/змістовна робота, з незначною кількістю помилок.</p> <p>Студент, який виявляє достатні знання програмового матеріалу, володіє навичками лінгвістичного й перекладацького аналізу, правильно використовує професійну термінологію при перекладі текстів українською мовою та навпаки, не допускає у відповіді грубих помилок; можливі 3-4 неточності у перекладі спеціальної термінології, які не спотворюють основний зміст тексту, що перекладається іноземною або українською мовами.</p>
66-74	Д	<p>Задовільно – посередній рівень знань (умінь)/виконання, зі значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності.</p> <p>Студент, який в основному правильно робить порівняльний аналіз тексту іноземною мовою та його переклад українською мовою, але здійснює переклад текстів неповно, не завжди послідовно; відчуває певні труднощі у застосуванні теоретичного матеріалу для виконання практичних завдань; помиляється в застосуванні професійної термінології при перекладі текстів іноземною та українською мовами.</p>
60-65	Е	<p>Достатньо – мінімальний можливий допустимий рівень знань (умінь)/виконання для подальшого навчання або професійної діяльності.</p> <p>Студент, який коротко, схематично, але в основному правильно здійснює аналіз іншомовного тексту та його</p>

		переклад; робить не повний і не завжди послідовний переклад українською та іноземною мовами; відчуває певні труднощі у застосуванні теоретичного матеріалу для виконання практичних завдань; помиляється в застосуванні професійної термінології при перекладі.
0-59	F	Незадовільно – низький рівень знань, недостатній для подальшого навчання або професійної діяльності. Студент, який не може проаналізувати іншомовний текст у порівнянні із його перекладом українською мовою, не володіє навичками застосування набутих знань для виконання практичних завдань; не володіє професійною термінологією; допускає грубі помилки при перекладі текстів.

ЛІТЕРАТУРА ДЛЯ ПІДГОТОВКИ

1. Енциклопедія перекладознавства. Handbook of Translation Studies. Т. 1 // Кальниченко О.А., Черноватий Л. М. за ред. – Вінниця: Нова Книга, 2020. – 560 с.
2. Енциклопедія перекладознавства. Handbook of Translation Studies. Т. 2. // Кальниченко О.А., Черноватий Л.М. (за ред.) – Вінниця: Нова Книга, 2020. – 280 с.
3. Переклад англomовної юридичної літератури. — 4-те вид. // Черноватий Л. М. та ін. – Вінниця: Нова Книга, 2017. – 270 с.
4. Практика перекладу публіцистичних текстів (англо-укр. та укр.-англ. напрямки) // Карабан В.І. – Вінниця: Нова Книга, 2017. – 368 с.
5. Основи перекладознавства. // Гудманян А.Г., Сітко А.В., Єнчева Г.Г. – Вінниця: Нова Книга, 2020. – 352 с.
6. Теорія і практика перекладу (аспектний переклад).— 5-те вид. // Корунець І.В. – Вінниця: Нова Книга, 2017. – 448 с.
7. Теорія і практика перекладу // Г. Г. Єнчева, А. В. Сітко, Л. Г. Буданова. – Вінниця: Нова Книга, 2023. – 296 с.
8. Європейський союз та інші міжнародні політичні, економічні, фінансові та військові організації [англ./укр.] — 2-ге вид. // Ребрій О. В., Черноватий Л.М. . – Вінниця: Нова Книга, 2020. – 240 с.
9. Переклад текстів міжнародних англomовних угод українською мовою: Три базові угоди у галузі прав людини. // Черноватий Л. М. та ін. . – Вінниця: Нова Книга, 2017. – 272 с.